

PREEK DOOR DE WEEK

Goden door mensenhanden gemaakt

Handelingen 19:23-40 (NBV21)

*Geraakt &
Geroepen*

Goden door mensenhanden gemaakt

Een zoektocht naar vervulling

Ze hakken een stuk hout in het bos, een ambachtsman bewerkt het met zijn beitel, verfraait het met zilver en goud. Ze spijkeren het vast, dan valt het niet om. Het is net een vogelverschrikker, neergezet in een komkommerveld. Het kan niet spreken en moet worden gedragen, want zelf kan het geen stap verzetten. ([Jeremia 10:3:5](#))

In Jeremia 10 waarschuwt God zijn volk dat ze niet de andere volken moeten achternagaan en hun afgoden overnemen. God spot met de afgodendienst en laat zien dat het belachelijk is om iets te aanbidden dat met mensenhanden is gemaakt. Hij vergelijkt de afgoden met vogelverschrikkers die geen stap kunnen verzetten.

Als je dit lees moet je er waarschijnlijk in eerste instantie ook om lachen en denk je misschien ook wel bij jezelf: 'Hoe dom kan je zijn om voor zoiets te knielen.' Maar als je er wat langer over zou nadenken, trek je misschien toch wel een andere conclusie.

Blijkbaar hebben mensen altijd al een onbedwingbare neiging gehad om iets of iemand te aanbidden. De Franse filosoof Blaise Pascal verwoordde dit fenomeen ooit heel treffend. Hij zei: 'God heeft de mens geschapen met een leegte in zijn hart en de enige die die leegte kan vullen is God.' En dus zien we de hele geschiedenis door dat mensen hun uiterste best doen om die leegte in hun hart weer op te vullen maar daarbij God voorbij lopen omdat ze hun eigen verlangens op de eerste plaats stellen.

Het is Gods bedoeling dat die leegte gevuld wordt door Hem. Hij heeft daar alles voor over gehad. Door het offer van zijn zoon kan Hij door de Heilige Geest in ons hart komen wonen en zo ons hart weer volmaken met hemzelf. Als we ons dan toewijden aan Hem worden eigenschappen als liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing als vrucht van de Geest steeds meer zichtbaar in ons. ([Galaten 5:22-23](#))

Gebed

Heer, help ons om U altijd op de eerste plaats te zetten en onze aanbidding aan U alleen te geven want U alleen bent onze lofprijs waard. Dank U wel dat ons hart rust vindt in U.

Goden door mensenhanden gemaakt

Afgoderij werkt eeuwenlang door

Uiteindelijk bracht de stadssecretaris de menigte tot bedaren. Hij zei: 'Efeziërs, er is toch geen mens die niet weet dat onze stad de zorg draagt voor de tempel van de grote Artemis en voor het beeld dat uit de hemel gekomen is? Niemand kan dat feit ontkennen; daarom moet u kalm blijven en niet onbezonnen te werk gaan. De mannen die u hierheen hebt gebracht, zijn immers geen tempelschenners en belasteren evenmin onze godin. ([Handelingen 19:35-37](#) NBV21)

In Efeze stond de tempel van Artemis, door de Romeinen gelijkgesteld aan Diana, godin van de jacht en de maan, maar ook van vruchtbaarheid en overvloed. In de klassieke oudheid werd zij vereerd als 'moedergodin' en 'koningin van de hemel'.

Voorafgaand aan het volksoproer kwamen veel inwoners van Efeze radicaal tot geloof in Christus. Dit gebeurde in reactie op de evangelieverkondiging door Paulus, die Efeze niet kortstondig aandeed, maar daar ongeveer drie jaar verbleef en een gemeente stichtte.

De zilversmid Demetrius verdiende een vermogen met de verkoop van Artemis-tempeltjes. Hij dreigde deze bron van inkomsten te verliezen en stookte zijn stadsgenoten op. Twee uur lang schreeuwde de uitzinnige menigte: 'Groot is de Artemis van Efeze!' Het moet intimiderend geweest zijn als een leger brullende, bloedfanatieke voetbalsupporters.

De stadssecretaris van Efeze wist met redelijke argumenten de gemoederen tot bedaren te brengen. Terloops beweerde hij dat het Artemisbeeld uit de hemel gekomen is. Er zijn allerlei ideeën over de herkomst van dit beeld, zoals de gedachte dat het om een meteoriet ging in een ruwe vorm. De vele rondingen werden als 'borsten' gezien. Wat de exacte historische achtergrond ook is: voor inwoners van Efeze was de godin onaantastbaar. Elke lente haalden de Efeziërs het Artemis-beeld uit de tempel om het in een processie door de stad te dragen. Deze rondgang roept in onze tijd associaties op met processies met een Mariabeeld.

In het geboorteverhaal van Artemis werd zij vóór haar tweelingbroer, Apollo, geboren. Beide namen kennen we nu van het NASA-ruimtevaartprogramma, maar dan eerst Apollo en nu Artemis. Het Artemis-programma moet de eerste vrouw op de maan zetten. *

De kracht van de verafgoding werkt eeuwenlang door. Paulus ging de confrontatie aan en gaf deze veelzeggende instructie aan Timoteüs die ook begrepen kan worden als weerlegging van de Artemis-cultus: 'Want Adam werd als eerste geschapen, pas daarna Eva.' ([1 Timoteüs 2:13](#))

Gebed

Heer, U alleen bent God. Bewaar ons voor moderne afgoderij!

* <https://www.nasa.gov/specials/artemis/index.html>

Goden door mensenhanden gemaakt

God boven alles

Maar jullie hebben uiteraard ook gemerkt dat Paulus niet alleen in Efeze, maar in bijna heel Asia een grote groep mensen heeft weten te overtuigen van zijn opvatting dat goden die door mensenhanden worden gemaakt geen goden zijn. ([Handelingen 19:26](#))

Als de mensen daar toch eens achter zouden komen, dan zou er zelfs van de alom vereerde grote godin Artemis niets over blijven... En dan had het voor de zilversmid Demetrius ook geen zin om over te stappen op andere door mensen gemaakte beeldgoden. En ja, van de Ene ware God mocht hij geen beelden maken... Dat lezen we in [Exodus 20](#). Het joodse volk was onderweg naar het Beloofde land en God gaf daar de tien geboden ofwel leefregels. De eerste is: *'Ik ben de HEER, uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij, heeft bevrijd. Vereer naast Mij geen andere goden. Maak geen godenbeelden, geen enkele afbeelding van iets dat in de hemel hierboven is of van iets beneden op de aarde of in het water onder de aarde. Kniel er niet voor neer en vereer ze niet, want Ik, de HEER, uw God, duld geen ontrouw.'*

De door God gegeven regels zouden de wereld zoveel gelukkiger maken dan het nu is. God weet dat en óók dat andere goden of afgoden vereren dat in de weg staat.

De meeste afgoden van tegenwoordig zien er anders uit dan beelden waarvoor mensen knielen, zich klein maken en het beeld juist groot en belangrijk. De uitwerking is echter hetzelfde. Maar al is wat ons van God afleidt anders, moderner, regel 1 is niet aangepast en gezien die door God gesproken tekst zal dat ook niet gebeuren: *'vereer geen andere goden.'* Zij kunnen niet bieden wat God biedt. Hoe aantrekkelijk ze ook kunnen lijken. Hoe verzot je er misschien ook op kan worden. Ik zeg verzot, maar een mooiere uitdrukking vind ik 'verslingerd'. Je kunt ergens aan verslingerd raken, zo dat het je 'omslingert' en je erin vast kan komen te zitten. Ooit kocht ik voor de tuin klimplantjes, schattig klein maar met het vooruitzicht van fantastische groei. Ik zag ernaar uit. Twee jaar later kwam ik erachter wat een alles meepakkende slingerplant in de loop van de tijd kan doen. Ik schatte het verkeerd in, had alleen oog voor de mooie dingen die mij verteld waren.

Remy sprak over de kracht die afgoderij uitoefent als die vat op ons kan krijgen. Heb jij daar voorbeelden van? Wat is jouw definitie van afgoden? Welke verleidingen, misleidingen of afleidingen vind jij link of gevaarlijk? En welke niet? Waarin zit voor jou het verschil?

We mogen weten dat tegenover de kracht van afgoderij de *bevrijdende* kracht van het Evangelie staat. Ook dat is in regel 1 meegegeven. Ik heb nagedacht over wat ik boven de bijdrage als titel zou zetten, het werd: **God boven alles**. Mag Hij in alles jouw en mijn God zijn en jouw en mijn Heer? In [Jesaja 9:5](#) wordt dit van de Messias gezegd: *'De Heerschappij rust op Zijn schouders!'* Kunnen we dat iedere morgen in eigen woorden weer zeggen: De heerschappij over mijn leven is aan Hem. Hij is mijn Heer in alles. Twee of meer goden dienen gaat niet, ik kies voor U, de Ene, ware God.

Heer, U bent mijn Heer, mijn God. Niets of niemand gaat U te boven.

Goden door mensenhanden gemaakt

Bidden in vertrouwen

Nu we in de week voor Pinksteren zijn, mogen we toeleven naar dit feest van de uitstorting van de Heilige Geest. We hebben de werking van de Heilige Geest nodig in ons hart. De werking van de Heilige Geest kunnen we op verschillende manieren ervaren, bijvoorbeeld in de natuur, in kunst en muziek of in gebed.

Als voorbeeld van krachtig bidden, kunnen we veel leren van het gebed van Jabes. Jabes' naam betekent 'pijn' maar hij bad dat hij geen pijn hoefde te lijden. Tussen allerlei lijstjes van namen en stambomen in 1 Kronieken 4, staat daar ineens wat meer over de naam Jabes. In [1 Kronieken 4:9-10](#) staat: *'Jabes stond in hoger aanzien dan zijn broers. Zijn moeder had hem Jabes genoemd, 'want', zei ze, 'ik heb hem in pijn gebaad'. Jabes bad tot de God van Israël: 'Zegen mij: maak mijn grondgebied groot en bescherm me tegen het kwaad, zodat ik geen pijn hoef te lijden.'* God gaf hem wat hij gevraagd had.'

Jabes leek het niet met zijn naambetekenis eens te zijn. Hij bad tot God of Hij hem wilde beschermen tegen het kwaad. Als God dat zou doen, dan hoefde Jabes geen pijn te lijden en zou de vloek van zijn naam worden verbroken. En God beschermde Jabes. De vloek leek verbroken te zijn. Werkt het écht zo simpel?, denk je misschien. Jezus' woorden in [Lukas 11:9-10](#) lijken het te onderstrepen: *'Daarom zeg Ik jullie: vraag en er zal je gegeven worden, klop en er zal voor je worden opengedaan. Want wie vraagt, ontvangt en wie zoekt die vindt en voor wie klopt, zal worden opengedaan.'*

God beantwoordt een welgemeend gebed. Of dat bij Jabes al meteen gebeurde, staat er niet bij. Gebed kan ook een weg van geduld zijn, van lange adem en volharding. Ook van 'anders dan gedacht', maar er is géén gebed dat niet door God wordt gehoord. Jabes vraagt in zijn gebed om zegeningen. Denk niet dat voor God iets onmogelijk is. Wees je daarom goed bewust van wát je bidt. Jabes begint het gebed met 'zegen mij'. Maar wat betekent dit eigenlijk? Het betekent zoiets als iemand 'begunstigen', 'bevoordelen' of 'overvloed geven'. Het is in elk geval positief. 'God gaf hem wat hij gevraagd had'. God is iemand die zich aan Zijn beloftes houdt, daar kun je op vertrouwen.

Gebed

Dank U dat we mogen bidden, dat we mogen vragen en ontvangen. Dat we altijd op U mogen vertrouwen.

vrijdag 17 mei 2024

Goden door mensenhanden gemaakt

Verzegelde brief

Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons in de hemelsferen, in onze eenheid met Christus, met talrijke geestelijke zegeningen heeft gezegend. ([Efeze 1:3](#))

Met dit vers begint de langste zin in de Bijbel. In de oorspronkelijke Griekse tekst is vers 3 tot en met 14 één lange zin. Ik ben blij dat het in de meeste vertalingen opgeknipt is in beter leesbare zinnen. Maar die lange zin heeft ons wel iets te zeggen. In één adem stort Paulus een reeks van zegeningen over de lezer uit. Hij eindigt zijn lange zin met deze twee verzen:

In Hem bent ook u, toen u de boodschap van de waarheid hoorde, het Evangelie van uw redding – in Hem bent u, toen u tot geloof kwam, gemerkt met het stempel van de Heilige Geest, die ons beloofd is als voorschot op onze erfenis, opdat allen die Hij zich heeft verworven verlost zullen worden, tot eer van Gods grootheid. ([Efeze 1:13-14](#))

Valt het je op dat het stempel van de Heilige Geest als bijzin deel uitmaakt van al die andere zegeningen? Wanneer je tot geloof komt, dan hoort het ontvangen van de Heilige Geest daar helemaal bij. Die zegening is dan voor jou. Dat betekent niet dat je vanzelf elke dag vol bent van de Heilige Geest. De negentiende-eeuwse prediker Dwight Moody heeft eens gezegd:

"Veel gelovigen denken dat ze na één keer met de Heilige Geest vervuld te zijn, altijd daarna vol zullen zijn. Maar o mijn vrienden, wij zijn als lekkende vaten en moeten voortdurend vlak onder de fontein gehouden worden om vol te blijven."

Zo gewoon als het is dat we als gelovigen de Heilige Geest ontvangen, zo gewoon is het ook dat we elke dag opnieuw vervuld worden door Hem. Verderop in de Efeze-brief lezen we dit:

Bedrink u niet, want dat leidt tot uitspattingen, maar laat de Geest u vervullen en zing met elkaar psalmen, hymnen en liederen die de Geest u ingeeft. Zing en jubel met heel uw hart voor de Heer. ([Efeze 5:18-19](#))

Zondag vieren we Pinksteren, de uitstorting van de Heilige Geest, maar we mogen elke dag bidden dat we vol zijn van de Heilige Geest. We kunnen onze gedachten vullen met al die zegeningen die we hebben ontvangen. We kunnen luisteren naar liederen die onze gedachten op Hem richten. Zo worden we opnieuw vol van de Heilige Geest. Zo zijn we voor de mensen om ons heen als het ware een brief, verzegeld door de Heilige Geest. Het belang van dat getuigenis heeft Moody op treffende manier zo verwoord:

'Van de 100 mensen zal er één de Bijbel lezen, de andere 99 zullen de christenen lezen.'

Gebed

Heer, ook vandaag wil ik me laten vullen door uw Heilige Geest.

zaterdag 18 mei 2024

Afgelopen zondag sprak Remy Splinter in deel 18 van de preekserie 'Jullie zullen Mijn getuigen zijn'. Bijbellesing: [Handelingen 19:23-40](#) (NBV21), titel: Goden door mensenhanden gemaakt.

Een volksoproer in Efeze. Paulus had mensen ervan overtuigd dat goden door mensenhanden gemaakt, geen goden zijn. Velen zijn daarin Paulus gevolgd en kwamen tot geloof, maar het was wel tegen het zere been van een menigte anderen, aangevuurd door degenen die hun brood verdienden met de verering van de grote afgod Artemis.

Remy ging zondag in op de kracht van afgoderij. Als mensen tot geloof komen, wordt dat ook zichtbaar in de manier waarop je afstand doet van afgoden. Denk aan de boekenverbranding van de magiërs in [Handelingen 19:19](#). En hoewel afgoden er vandaag de dag anders uitzien, hebben we ze nog steeds. De pas overleden predikant Tim Keller zei hierover: 'Wanneer we goede dingen behandelen als ultieme dingen, dan hebben we er een afgod van gemaakt. We weten dat we met een afgod te maken hebben, wanneer God niet meer onze ultieme bron is van geluk, veiligheid en zekerheid. Het zijn relatieve dingen die worden verabsoluteerd. Het zijn aardse dingen die een goddelijke status toegekend krijgen; goden gemaakt door mensenhanden. Het zijn of worden dingen die je niet meer in je bezit hebt, maar die jou in hun bezit hebben. Je maakt deze dingen te belangrijk en verwacht dat het je een gevoel van vervulling gaat geven.'

Afgoderij is niet alleen verticaal een aangelegenheid tussen God en jou, maar ook horizontaal, omdat je mede gevormd wordt door je omgeving en de mensen met wie je optrekt. Daarom is het belangrijk om omgeven te zijn met 'goede mensen'. Hoeveel mensen worden door groepsdruk niet meegezogen en gaan dingen doen en geloven die helemaal niet goed en waar zijn? Ook goed om eens voor jezelf na te gaan in welke bubbels jij je misschien wel begeeft en wat voor invloed dat heeft op jouw denken, spreken en handelen. En andersom over jouw invloed op die anderen.

Wat zijn volgens jou kenmerken van een afgod? Herken je iets in wat Tim Keller schreef?

Gelukkig zijn niet alle verleidingen, misleidingen en afleidingen afgoden. Hoe bepaal jij voor jezelf wat een afgod is of voor jou kan worden? Doe je daar wat mee? Hoe houd je het 'veilig'? Op welke manier kun je - voor jezelf - bepalen dat ze jou niet binden en je er best los van kunt komen?

Tegenover de kracht van afgoderij staat de bevrijdende kracht van het Evangelie. Hoe betrek je God in de dingen die hieromtrent spelen? Heb je daarvoor 'goede mensen' om je heen?

Voor meer: zie de Preek door de Week+ van 12 mei -2024 op de website.

Morgen, 19 mei is het Pinksteren. Om 10:00 uur is er een dienst met **dopen en ledenbevestiging**. Bijbelgedeelte: [Handelingen 19:1-7](#) (NBV21), Titel: Hebben jullie de Heilige Geest ontvangen? De dienst is ook te zien en mee te beleven via de livestream op www.meerkerk.nl **De jongeren van X-pact hebben deze keer géén eigen dienst**, maar zijn **van harte welkom in de grote zaal**.

De **Meerkids** zijn van harte welkom in hun **eigen diensten**. Voor hun programma's morgen: zie de Weekinfo van 17 mei. De **Meerkids door de Week** ligt zondag geprint bij de uitgang. En je vindt hem ook digitaal in de Weekinfo.

Meerkerk

Als baptistengemeente neemt De Meerkerk de Bijbel als grondslag voor het leven. Zij gelooft dat het mooiste cadeau dat de mens ooit ontving, is dat God zélf – in Jezus Christus – naar de aarde kwam. Door zijn lijden, sterven en opstanding kunnen wij leven als bevrijde mensen in een open relatie met God en met elkaar.

Missie

We zijn een gemeenschap van mensen die geraakt zijn door de liefde van Jezus Christus. We weten ons geroepen Hem samen te volgen en van Zijn liefde te getuigen.

Activiteiten

Daarvoor zijn tal van activiteiten ontwikkeld voor alle leeftijden, waaronder de wekelijkse samenkomsten op zondagochtend om 10:00 uur.

Voor wie meer wil weten over het christelijk geloof organiseert De Meerkerk drie keer per jaar een Alpha Cursus. Kom je al een tijdje in de gemeente en wil je meer weten over De Meerkerk? Volg dan de Beta Cursus, ook die wordt drie maal per jaar gehouden. Voor meer informatie over de cursussen en je aanmelden, zie de website.

Kerkelijk centrum en correspondentie-adres:

Bennebroekerweg 515, 2132 MD Hoofddorp; tel: (023) 562 65 63

U kunt ook **corresponderen** via e-mail: info@meerkerk.nl

webadres:

www.meerkerk.nl

Kantoor:

Bennebroekerweg 515, 2132 MD Hoofddorp; tel: (023) 563 58 72

IBAN NL07 ABNA 0456 1173 26 RSIN 802147306

Preek door de week en PddW⁺ dagelijks per e-mail ontvangen?

Via onze website kun je je eenvoudig aanmelden voor deze service. In deze digitale versie kun je ook direct doorklikken naar de behandelde bijbelgedeeltes, om deze (uitgebreider) in de Bijbel door te lezen.

Of beluisteren via podcast? De Preek door de Week is van maandag tot en met vrijdag ook te beluisteren via de podcast. Je vindt 'm op Spotify, Apple podcast en Google podcast.